

Bromölla kommun

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING Nr 220.1

Antagen/Senast ändrad

Gäller från

Dnr

Kf 2017-06-19 § 72

2017-06-20

2015/764

RIKTLINJER FÖR BOSTADSFÖRSÖRJNING 2017-2021

Beredningen för tillväxt och samhällsbyggande
Kansli- och utvecklingsenheten
Rebecka Klevendal, 0456-82 27 14
rebecka.klevendal@bromolla.se

Datum
2017-05-15

Riktlinjer för bostadsförsörjning

2017-2021

Bromölla kommun

Postadress
Kansli- och utvecklingsenheten
Box 18
295 21 Bromölla

Besöksadress
Storgatan 48

Telefon 0456-82 20 00 vx
Fax 0456-82 22 00
E-post kommunstyrelsen@bromolla.se
Webbplats www.bromolla.se

Orgnr 212000-0894

Sammanfattning

I Bromölla kommun finns idag en efterfrågan på fler bostäder än vad det finns tillgång. I dessa riktlinjer har en efterfrågan främst kunnat identifieras av mindre lägenheter samt i viss mån några större hyreslägenheter. Yngre familjebildare efterfrågar villor och de få bostadsrätter som finns inom kommunen är attraktiva på bostadsmarknaden.

Vid analys av behovet av boende till särskilda grupper har ett behov främst identifierats för ytterligare ett särskilt boende för äldre med kognitiv svikt, samt boende med inriktning mot socialpsykiatri bestående av vanliga små lägenheter. Generellt belyser analysen av bostadsbehovet att rådande bostadsbrist påverkar alla grupper i samhället.

Analysen har, tillsammans med nationella, regionala och lokala mål rörande bostadsfrågan, resulterat i ett antal prioriterade åtgärder för de kommande fem åren på lokal nivå. Åtgärderna avser såväl befintligt bostadsbestånd som nyproduktion och ska bidra till att Bromölla kommuns nuvarande och framtida invånare ska kunna finna ett bra boende som motsvarar behov och önskemål.

Innehåll

1	Inledning	4
2	Mål och riktlinjer	5
2.1	Nationellt mål för bostadspolitiken	5
2.2	Regionala mål	5
2.2.1	Region Skåne	5
2.2.2	Länsstyrelsens bostadsmarknadsanalys	5
2.3	Bromölla kommuns mål	6
2.3.1	Översiktsplan	6
2.3.2	Bromölla kommuns vision – Se bilaga 1	7
2.3.3	Kommunfullmäktiges övergripande mål	8
3	Bromöllas befolkning	9
3.1	Befolkningsutveckling	9
3.2	Flyttströmmar	10
3.3	Befolkningsprognos 2017-2035	11
3.3.1	Befolkning totalt	11
3.3.2	Befolkning efter ålder	12
3.4	Medborgarperspektivet	13
3.4.1	Medborgarundersökningen	13
3.4.2	Uppsökande verksamhet för alla 75-åringar	13
4	Marknadsförutsättningar	15
4.1	Arbete och näringsliv	15
5	Analys över bostadsmarknaden	17
5.1	Bostadsbestånd	17
5.2	Hushållens sammansättning	18
5.2.1	Hyreslägenheter	18
5.2.2	Bostadsrätter	19
5.2.3	Nyproduktion lägenheter	19
5.2.4	Småhus	19
5.2.5	Landsbygden	20
5.3	Bostadsbehov – framtidens behov	21
5.3.1	Ungdomar	21
5.3.2	Äldre	22
5.3.3	Funktionsnedsatta	23
5.3.4	Personer i kontakt med kommunens individ och familjeomsorg	23
5.3.4.1	Nyanlända	24
5.3.4.2	Hemlösa	24
5.3.4.3	Boende till personer som har svårt att få eget kontrakt	24
5.4	Planberedskap, detaljplanerad mark och planerad bostadsbyggnation	24
5.5	Slutsatser	25
6	Bromölla kommuns planerade insatser	26
6.1	Prioriterade åtgärder 2017-2021	26
6.2	Resurser	26
6.3	Samverkan och delaktighet	27
7	Referenslista	28
8	Bilagor	29
8.1	Bromölla – Vår vision Bilaga 1	29

1 Inledning

”Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs”

1§ (2000:1383) Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar

Bra bostäder och goda boendemiljöer är grundläggande kvaliteter som påverkar såväl tillväxten som välfärden i vår kommun. Planeringen för att utveckla boendet, så väl det befintliga som nybyggda områden, är en viktig del i Bromölla kommuns strategiska arbete. Syftet med våra riktlinjer för bostadsförsörjning är att skapa goda förutsättningar för alla kommunens invånare att leva i goda bostäder. Syftet är även att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Genom dessa riktlinjer visar vi vår viljeinriktning och planering för hela kommunen.

2 Mål och riktlinjer

2.1 Nationellt mål för bostadspolitiken

Regeringen har pekat ut mål för boende och byggande. Det övergripande målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.

Delmålet för bostadspolitiken inom bostadsmarknad är:

- En långsiktigt väl fungerande bostadsmarknad där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Delmålet för bostadspolitiken inom bostadsbyggande är:

- Långsiktigt hållbara byggnadsverk.
- Effektiva regelverk och andra styrmedel som utifrån ett livscykelperspektiv verkar för effektiv resurs- och energianvändning samt god inomhusmiljö i byggande och förvaltning.
- En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.

2.2 Regionala mål

2.2.1 Region Skåne

Region Skåne har det regionala utvecklingsansvaret och presenterar sin målbild i utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne*. Här lyfts fem prioriterade ställningstaganden fram som alla på olika sätt har kopplingar till bostadsförsörjning.

- Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet
- Skåne ska bli en stark hållbar tillväxtmotor
- Skåne ska dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur
- Skåne ska utveckla morgondagens välfärdstjänster
- Skåne ska vara globalt attraktivt

Inom området *flerkärnig ortstruktur* ryms bland annat att det ska skapas möjligheter för människor att kunna bo, leva och verka i hela Skåne. Att säkerställa ett ökat bostadsbyggande och långsiktig bostadsförsörjning i hela Skåne är en viktig framtidsfråga. Region Skåne lyfter här till fram att god tillgänglighet med bra kommunikationer är grundläggande för att flerkärnighetens mångfald ska kunna användas optimalt. En väl utvecklad kollektivtrafik med goda möjligheter till rörlighet är mycket betydelsefull för hela Skåne.

2.2.2 Länsstyrelsens bostadsmarknadsanalys

Länsstyrelsen i Skåne har samlat sina erfarenheter från besök i de Skånska kommunerna i *Bostadsmarknadsanalys för Skåne 2016*.

För Skåne har befolkningsökningen varit kraftfull sedan en tid tillbaka. Detta får som följd ett ökat behov av bostäder. Länsstyrelsen konstaterar att gapet mellan befolkningsökningen och tillgängliga bostäder växer. Bristen på bostäder drabbar främst svaga grupper i samhället. Så även om det i Skåne nu byggs mycket, är det inte tillräckligt för att lösa bostadsbristen.

Länsstyrelsen sammanfattar i sin analys olika problem/utmaningar som kommunerna i Skåne hamnat inför som en konsekvens av att behovet av bostäder är större än tillgången. Nedan nämns ett urval:

- Den svåra situationen på bostadsmarknaden begränsar individ och samhälle
- Bostadsmarknaden är segmenterad och bostadsbrist och trångboddhet ökar för vissa grupper i samhället.
- Låg betalningsförmåga hos de ekonomiskt svagare, och låg betalningsvilja hos de ekonomiskt starkare (som ofta har låga boendekostnader)
- Befintligt bostadsbestånd kan användas mer optimalt och då erbjuda fler personer bostad, till exempel genom generationsväxlingar. Problemet är att få äldre villaägare med låga boendekostnader intresserade av att flytta till dyrare nyproducerade bostäder
- Långa och växande köer till hyresbostäder
- Fler kontaktar socialtjänst endast med anledning av sin boendesituation
- Kollektivtrafik är en förutsättning för att hela Skåne ska fungera
- Bredbandsutbyggnad är en förutsättning för att landsbygden ska blomstra.

2.3 Bromölla kommuns mål

Beskrivning, framtidsanalys, ambitioner och målsättningar som finns i översiktsplanen från 2014 – med sikte på 2030, ligger till grund för arbetet med kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning. Utöver översiktsplanen utgör kommunens vision samt kommunfullmäktiges övergripande mål underlag för riktlinjer för bostadsförsörjning.

2.3.1 Översiktsplan

I översiktsplanen fastslår kommunen målsättning för boende och bebyggelse. Här pekas också ut ett antal möjliga utvecklingsområden för en framtida utveckling av bostäder. I översiktsplanen redovisas övergripande och generella ställningstaganden för mark och vattenanvändningen i kommunen. Betydelsefulla viljeinriktningar som berör boende redovisas nedan:

- Kommunen ska skapa förutsättningar för att alla ska kunna leva i hälsosamma bostäder, på lika villkor och i en god social miljö.
- Ny bebyggelse ska i första hand lokaliseras till tätorterna och till lägen med god tillgång till teknisk service och kollektivtrafik. Enstaka bostadsbebyggelse kan tillåtas i byarna på landsbygden.

- Vid planering för att utveckla boendet ska behov av mark vägas mot god hushållning.
- Kommunen ska kunna erbjuda boende i attraktiva lägen i olika upplåtelseformer, i form av en- och flerbostadshus och med en varierad hyressättning.
- Kommunen ska med nya bostäder i attraktiva lägen locka till in- och omflyttningar. En ökad omflyttning främjar även generationsskiftet inom befintligt bostadsbestånd.
- Kommunen ska verka för en hållbar utveckling av boende på landsbygden.
- Kommunen ska ha god planberedskap. Det ska finnas tillgång på planlagd mark för att möta efterfrågan.

För att möjliggöra för dessa viljeinriktningar finns flera strategier framtagna, ex:

- Möjliggöra för byggnation av minst 20 nya bostäder per år med stor variation av hustyper och upplåtelseformer.
- Skapa attraktiva och goda livsmiljöer för alla människor oavsett ålder, kön och etnisk tillhörighet.
- I första hand bygga nytt i de stråk där det redan idag finns utbyggd kollektivtrafik.
- Om möjligt förtäta befintlig bostadsbebyggelse inom områden med god tillgänglighet till kollektivtrafik och service, i första hand på höjden.
- Komplettera bebyggelsen inom och i direkt anslutning till befintliga tätorter. I Bromölla ska förtätning i första hand ske inom de två kärnområdena runt järnvägsstationen och centrum, i andra hand i anslutning till gång- och cykelvägnät.
- Verka för att både befintliga och nya bostäder har god tillgänglighet och användbarhet för äldre och funktionshindrade.
- Tidigt i planeringen beakta behoven av särskilt boende för äldre och funktionsnedsatta.
- Planera för bostäder med god tillgänglighet till natur, vatten, kollektivtrafik, mötesplatser och service.

2.3.2 Bromölla kommuns vision – Se bilaga 1

Bromöllans vision togs fram under 2014 och den omfattar hela samhället Bromölla kommun. I visionen tas flera delar upp som berör boende i vår kommun. Under rubriken *Vår livsmiljö* lyfter vi fram att ”vi har olika typer av boende i attraktiva miljöer. Här finns plats för alla att skapa ett hem”.

Vi lyfter även fram att boendet är en viktig del i att uppnå en god livsmiljö. Kommunens läge med väl utbyggd infrastruktur bidrar även till att utveckla vår boendemiljö.

2.3.3 Kommunfullmäktiges övergripande mål

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige fastslagit övergripande mål som ryms under två olika huvudområden:

1. Livsmiljö och attraktionskraft
  - Livslångt lärande
  - Hållbar tillväxt
  - Sund ekonomi
2. Samhällsengagemang och inflytande
  - Delaktighet
  - Påverkansmöjlighet/öppenhet

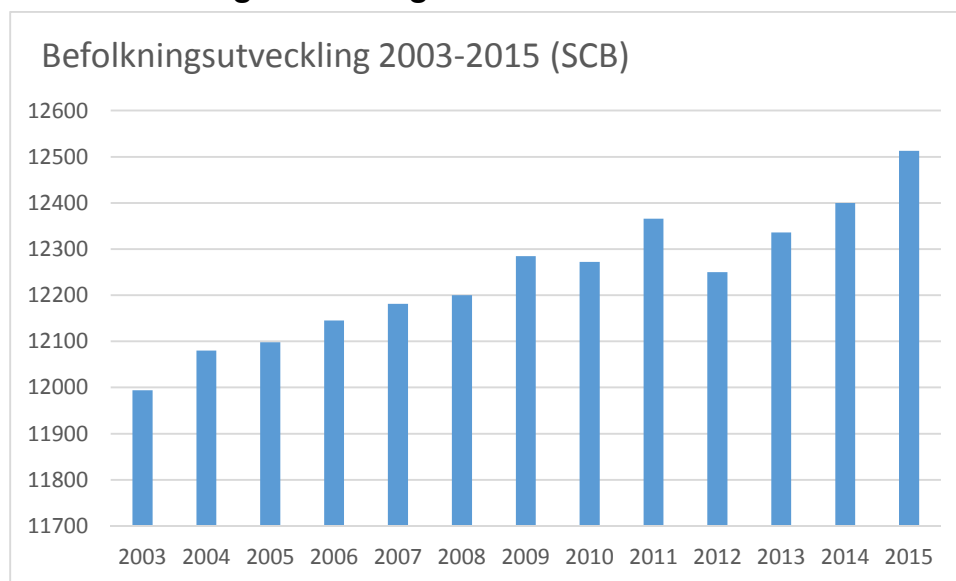
Tydligast koppling till bostadsförsörjning har målet om att kommunens befolkning ska öka med minst två procent under mandatperioden och att människors inställning till att leva och bo i Bromölla kommun ska utvecklas i positiv riktning under mandatperioden, mål som båda ryms under *hållbar tillväxt*.

Målen ställer krav på att det i kommunen tillhandahålls bostäder som motsvarar de behov och förväntningar som en nuvarande och växande befolkning har.

3 Bromöllas befolkning

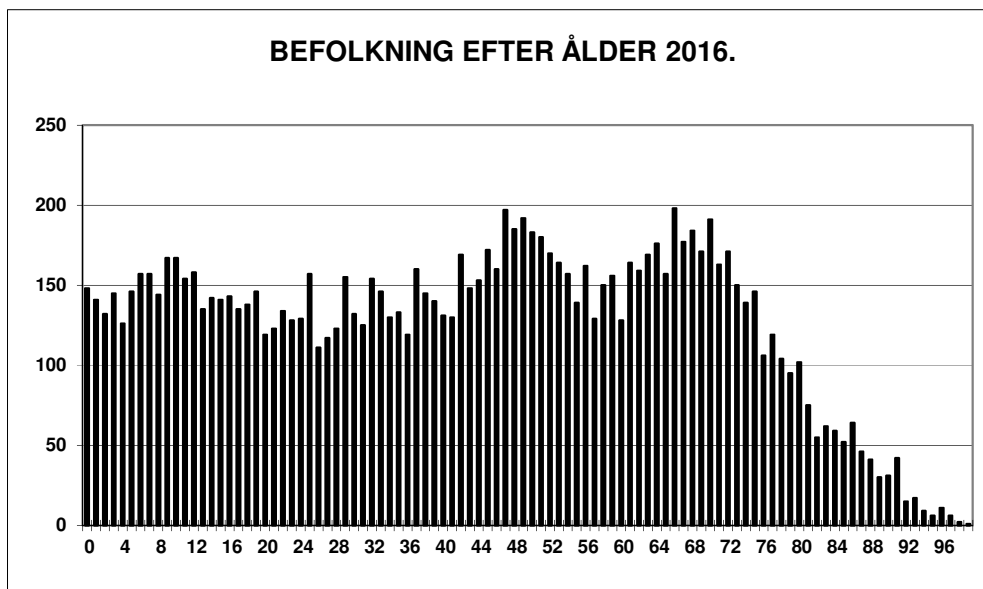
I Bromölla idag bor drygt 12 600 personer. Drygt 60 % av invånarna bor i Bromölla tätort. Drygt 20 % bor i kommunens övriga fyra tätorter (Näsum, Valje, Gualöv och Nymölla), och resten på den omkringliggande landsbygden. Sett ur ett regionalt SkåneNordost-perspektiv (Bromölla, Kristianstad, Hässleholm, Östra Göinge, Osby och Hörby) är Bromölla kommun jämförbart med samtliga kommuner utom Hässleholm och Kristianstad som står för 70 % av invånarantalet i området.

3.1 Befolkningsutveckling

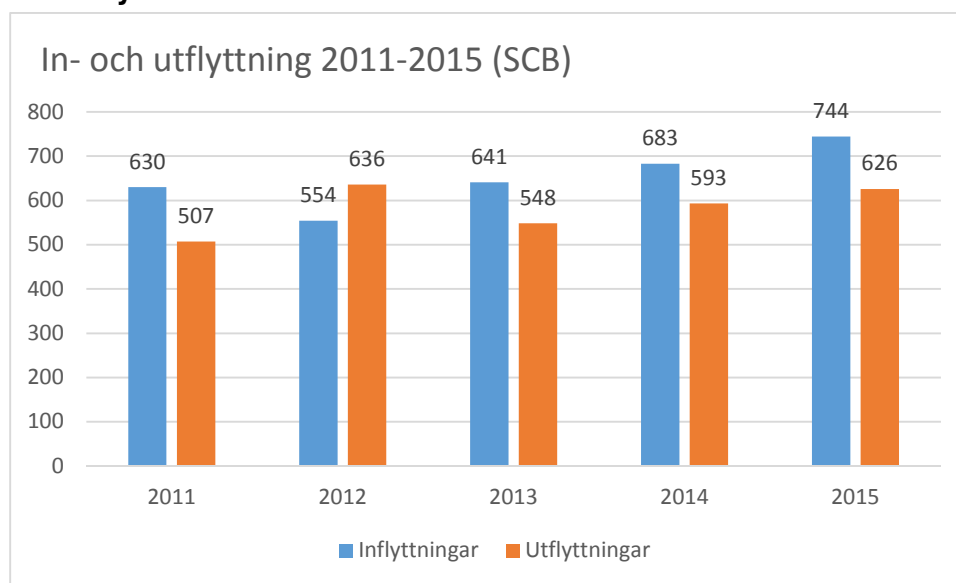
Ovanstående diagram visar kommunens befolkningsutveckling under 2000-talet. Vi kan konstatera att invånarantalet ökat med mer än 500 personer under denna period. Under senare delen som diagrammet visar kan vi konstatera att ökningen har gått lite fortare. Statistik från 2010 och framåt visar att kommunen årligen har fler som flyttar in än som flyttar ut och fler som dör än som föds. Undantaget är år 2012 då inflyttningen understiger utflyttningen.

Bromölla har i stora drag en åldrande befolkning. En analys genomförd på uppdrag av det kommunala bostadsbolaget BromöllaHem visar att det framför allt är åldersgruppen 65 år och äldre som har ökat i antal under 2000-talet. Jämfört med åldersfördelningen i Sverige skiljer sig Bromölla framför allt genom en lägre andel invånare i åldern 20-29 år och en högre andel äldre i åldern 65-79 år.

Ovan går att utläsa att Bromölla kommun har en hög andel av befolkningen i åldrarna kring 45-54 år och 65-74 år.

3.2 Flyttströmmar

Under åren som bilden ovan visar kan vi se att Bromölla kommun haft fler inflyttningar än utflyttningar alla år utom år 2012. År 2012 är också det år där befolkningen minskar för att därefter stadigt öka till dagens (år 2016) drygt 12 600 invånare.

Till Bromölla flyttar främst människor från Sölvesborg och Kristianstad samt andra närliggande kommuner och kommuner i Skåne.

Flyttningsöverskott för Bromölla kommun 2012-2016 efter ålder.

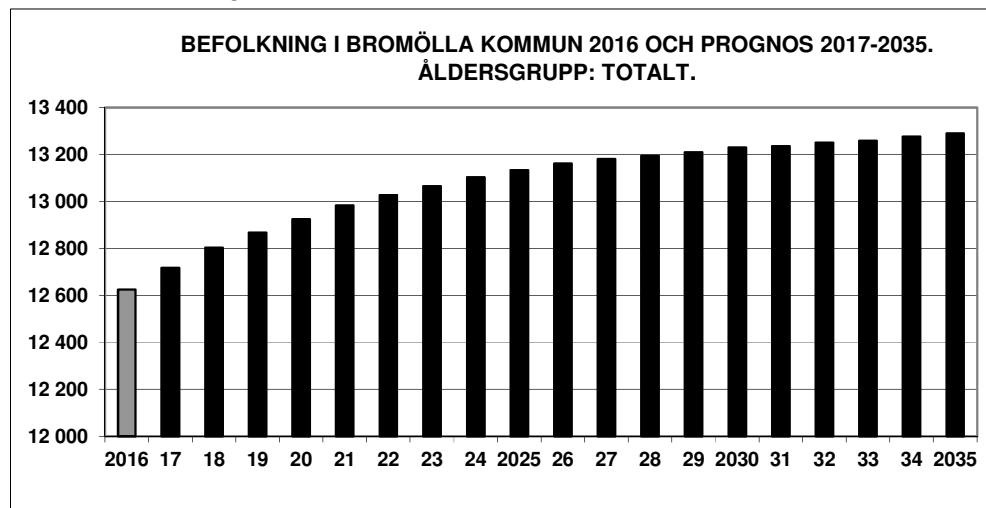
	2012	2013	2014	2015	2016	2012-2016	Medeltal	2016-medeltal
1272 Bromölla								
0-5	-14	31	13	18	41	89	17,8	23,2
6-9	0	10	21	24	10	65	13	-3
10-12	-4	16	9	7	2	30	6	-4
13-15	3	12	1	11	7	34	6,8	0,2
16-18	-5	5	0	12	-5	7	1,4	-6,4
19-24	-54	-42	-33	-42	-25	-196	-39,2	14,2
25-44	-5	37	63	62	71	228	45,6	25,4
45-54	1	16	-1	5	-3	18	3,6	-6,6
55-64	15	4	7	9	7	42	8,4	-1,4
65-79	-12	-3	9	13	5	12	2,4	2,6
80-	-7	7	1	-1	4	4	0,8	3,2
Totalt	-82	93	90	118	114	333	66,6	47,4

Bromölla kommun har haft en sammanlagd flyttningsvinst under åren 2012-2016 på 333 personer. Det är unga familjer som flyttat till kommunen, +228 personer i åldern 25-44 år och +225 barn/ungdomar 0-18 år. Kommunen har även inflyttning av medelålders, +60 personer 45-64 år, samt av pensionärer med +16 personer.

Ungdomar i åldern 19-24 år flyttar ut, -196 personer.

3.3 Befolkningsprognos 2017-2035

3.3.1 Befolkning totalt

Kommunens totala befolkning förväntas öka från 12 625 personer år 2016 till 13 290 personer år 2035, en ökning med 665 personer.

Om befolkningen ska öka på detta sätt så krävs det inflyttning i cirka 350 nya bostäder för helårsboende under perioden. Kommunen beräknas få 275 fler pensionärshushåll fram till slutet av år 2035.

Denna prognos avviker från andra regionala gjorda prognoser och den kommunala målsättningen om att växa med 2 % under en mandatperiod. Prognosen visar på en svagare befolkningsökning och är även något mer försiktig än vad senaste årens befolkningsökning visat.

**Befolkning i Bromölla kommun år 2016
och prognos 2017-2035.**

2016	12 625
2017	12 717
2018	12 803
2019	12 867
2020	12 924
2021	12 983
2022	13 027
2023	13 066
2024	13 103
2025	13 134
2026	13 162
2027	13 180
2028	13 194
2029	13 209
2030	13 230
2031	13 236
2032	13 251
2033	13 259
2034	13 276
2035	13 290

3.3.2 Befolkning efter ålder

**Befolkning efter ålder i Bromölla kommun år 2016
och prognos 2025 och 2035.**

	Faktisk 2016	Prognos 2025	Prognos 2035	Förändring	
				2016-2025	2016-2035
0	148	121	120	-27	-28
1-5	690	702	624	12	-66
0-5	838	823	744	-15	-94
6-9	625	655	552	30	-73
10-12	479	504	475	25	-4
13-15	418	517	529	99	111
6-15	1 522	1 676	1 556	154	34
16-18	416	535	555	119	139
19-24	779	781	910	2	131
25-39	2 047	2 042	2 017	-5	-30
40-64	4 023	4 129	4 153	106	130
65-79	2 271	2 205	2 235	-66	-36
80-w	729	943	1 120	214	391
65-w	3 000	3 148	3 355	148	355
Summa	12 625	13 134	13 290	509	665

Åldersgruppen 0-5 år (838 barn) beräknas vara relativt oförändrad under de närmaste åren för att därefter minska till 744 år 2035.

Antalet skolbarn 6-15 år (1522 år 2016) förväntas öka till 1690 år 2028 för att därefter minska till 1556 år 2035.

Antalet ungdomar 16-18 år (416 år 2016) beräknas öka till 555 i slutet av prognosperioden.

Antalet ungdomar 19-24 år (779 år 2016) kan förväntas minska till cirka 680 år 2022 för att därefter öka till 910 år 2035.

Antalet personer i åldersgruppen 25-64 år (6070 år 2016) beräknas öka till 6170 under prognosperioden.

Antalet pensionärer 65 år eller äldre beräknas öka under perioden, från 3000 år 2016 till 3355 år 2035.

Antalet yngre pensionärer (65-79 år) beräknas öka från 2271 år 2016 till drygt 2350 år 2020 för att mot slutet av prognosperioden minska till 2235 personer.

Antalet personer över 80 år (729 år 2016) förväntas däremot vara relativt konstant under de närmaste åren för att mot slutet av perioden öka kraftigt till 1120 år 2035.

3.4 Medborgarperspektivet

3.4.1 Medborgarundersökningen

Bromölla kommun genomför vartannat år en medborgarundersökning genom SCB. Senast gjordes den hösten 2015. I denna återkommer samma frågor år efter år vilket ger möjlighet att följa utvecklingen inom vissa områden.

Bostäder är ett område som undersökningen lyfter upp och totalt svarar varje utvald medborgare på tre frågor kring bostäder:

Hur ser du på...

- möjligheten till att hitta bra boende?
- utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?
- hur trivsamt bebyggelsen är?

Ser man till de tre senaste mätningarna, 2011, 2013 och 2015 har det totala betygsindexet (som är på en skala mellan 0-100) haft ett utfall på 55, 56, 53.

Efter en svag ökning från 55 till 56 mellan åren 2011 och 2013 sjönk betyget år 2015 till 53.

Högst betyg ger medborgare i åldern 45-54 år med ett betygsindex på 59, och lägst betyg ger medborgare i åldern 18-24 med ett betygsindex på 35, följt av åldersgruppen 25-34 år med ett betygsindex på 47. Att dra slutsatser om att yngre i kommunen ser mer negativt på boende utifrån de tre frågorna ovan är dock vanskligt då svarsfrekvensen hos medborgarna i dessa åldrar är mycket låg och på så vis inte ger en representativ bild för hela åldersgruppen.

3.4.2 Uppsökande verksamhet för alla 75-åringar

I syfte att arbeta förebyggande erbjuds varje år alla medborgare som fyller 75 år ett hembesök av distriktssköterska. I samtalet mellan medborgaren och distriktssköterskan tas flera ämnesområden upp. Ett av områdena berör boendefrågan. Under 2016 deltog 86 personer, 40 kvinnor och 46 män vilka tillsammans motsvarar cirka 60 % av alla 75-åringar i kommunen. Av dessa bor 31 i lägenhet, 47 i småhus och 8 har någon annan typ av boende. På frågan om önskemål om framtida boende deltog 80 personer varav 58 svarar att de önskar bo kvar i eget hem. 14 personer har svårt att idag svara på hur de önskar bo i framtiden, 7 personer önskar bo i servicelägenhet/trygghetsboende och endast 1 på särskilt boende. På frågan

om var de helst skulle vilja bo om de skulle behöva vård och omsorg deltog 85 personer. 33 av dessa önskar få vård och omsorg i sitt nuvarande boende, 45 personer kan inte ta ställning till frågan idag och endast ett par personer önskar få vård på särskilt boende eller trygghetsboende/servicelägenhet.

85 personer har svarat på frågan om man känner sig trygg i det egna boendet, på denna fråga svarar samtliga 85 personer ja. 68 av de 85 känner sig också trygga i samhället.

4 Marknadsförutsättningar

Bromöllas goda läge med närhet till bra kommunikationer, ett rikt föreningsliv med utbud av fritids- och kulturaktiviteter samt ett rikt utbud av friluftsliv ger Bromölla goda förutsättningar att vara en attraktiv boendeort. Priset på småhus, i förhållande till exempelvis grannkommunerna Kristianstad och Sölvesborg, bidrar också till attraktiviteten. Samarbetet mellan kommunerna inom Skåne Nordost med fokus på tillväxt och arbete har stor betydelse för utvecklingen i Bromölla. Regional samverkan rörande infrastruktur, näringsliv, samhällsplanering, kultur, turism mm sker också inom Skåne Nordost.

Centralorten Bromölla utgör tillsammans med Näsум, Gualöv, Nymölla och Valje tätorterna i kommunen. Kommunen gränsar till kommunerna Kristianstad, Sölvesborg och Olofström.

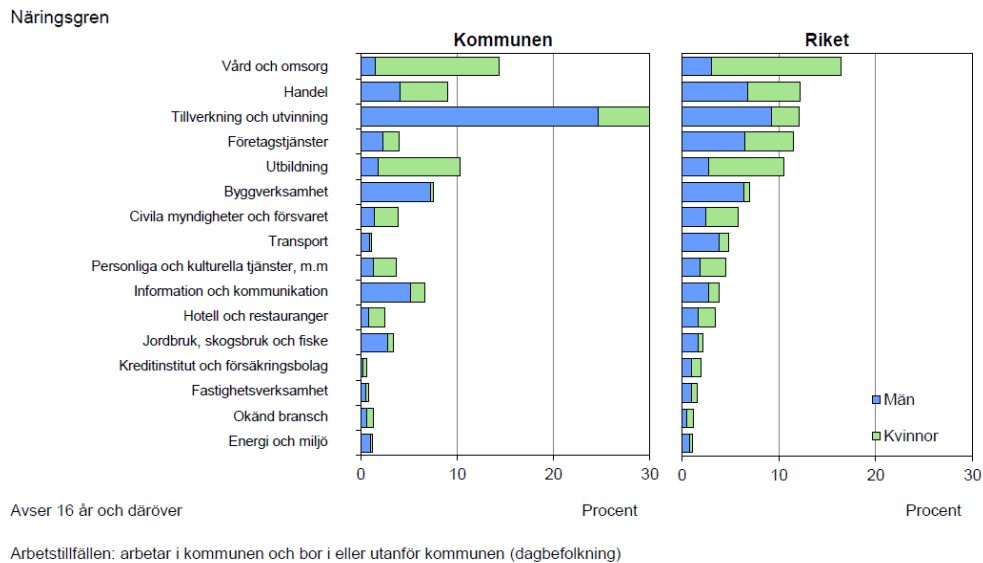
Bromölla kommun har goda förbindelser till såväl Skåne som Blekinge genom både kollektivtrafik och vägnät. Kollektivtrafiken utgörs framförallt av Öresundstågen och Pågatågen som västerut går mot Kristianstad - Malmö – Köpenhamn och österut mot Karlskrona. Regional busstrafik till Olofström, Sölvesborg och Kristianstad finns också. Genom Bromölla löper E22 i öst-västlig riktning. I riktning mot Näsум och vidare mot Olofström löper länsväg 116.

4.1 Arbete och näringsliv

Kommunen verkar för en positiv utveckling av befintligt näringsliv samt arbetar för att skapa förutsättningar för ett ökat nyföretagande och nya företagsetableringar. Genom service och samordning bidrar kommunen till att göra ett bra näringslivsklimat ännu bättre. År 2016 fick kommunen pris för Bästa Tillväxt i Skåne. Ett pris som visar att Bromölla är den kommun i Skåne som har flest företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. Från år 2017 har kommunen också förstärkt sin verksamhet med en näringslivsutvecklare vilket stärker bilden av att området arbete och näringsliv är prioriterat och viktigt för kommunen.

I diagrammet nedan kan man utläsa att Bromölla har betydligt fler arbetstillfällen inom tillverkning och utvinning än övriga riket. Bromölla sticker också ut lite inom området information och kommunikation där vi har fler arbetstillfällen än riket i genomsnitt.

Nedan kan vi se att andelen arbetssökande i kommunen och i länet är högre än i riket och har varit så en längre tid tillbaka. Nya siffror visar dock att arbetslösheten för gruppen unga, 20-24 år har gått ner. Siffror från början av år 2017 visar att arbetslösheten för personer 20-24 år minskat till drygt 14 procent att jämföra med 19 procent för tiden tabellen visar (mars 2015 och mars 2016).

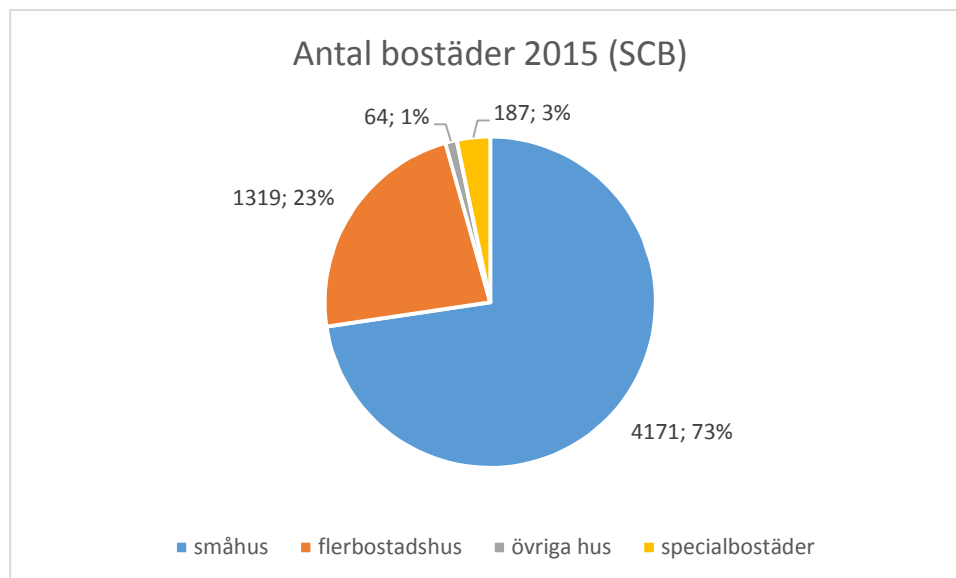
	Andel (%) av alla i respektive åldersgrupp								
	Kommunen			Länet			Riket		
	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot
mars 2015									
20-64 år	9	8	9	9	7	8	7	6	6
Öppet arbetslösa	3	4	4	4	4	4	4	3	3
Progr. m. aktivitetsstöd	6	5	5	4	3	4	3	3	3
Därav 20-24 år	20	18	19	13	8	11	11	7	9
Antal 20-64 år	309	276	585	31 904	25 405	57 309	198 377	157 269	355 646
mars 2016									
20-64 år	9	8	9	9	7	8	7	6	6
Öppet arbetslösa	3	3	3	4	4	4	4	3	3
Progr. m. aktivitetsstöd	6	5	5	4	3	4	3	3	3
Därav 20-24 år	23	15	19	12	8	10	10	7	8
Antal 20-64 år	309	272	581	32 489	25 614	58 103	198 136	155 806	353 942

Redovisningen avser inskrivna vid arbetsförmedlingen

5 Analys över bostadsmarknaden

5.1 Bostadsbestånd

Bostäder fördelat på småhus, flerbostadshus, specialbostäder, övriga hus.

Småhus avser friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus (exklusive fritidshus).

Flerbostadshus avser bostadsbyggnader innehållande tre eller flera lägenheter inklusive loftgångshus.

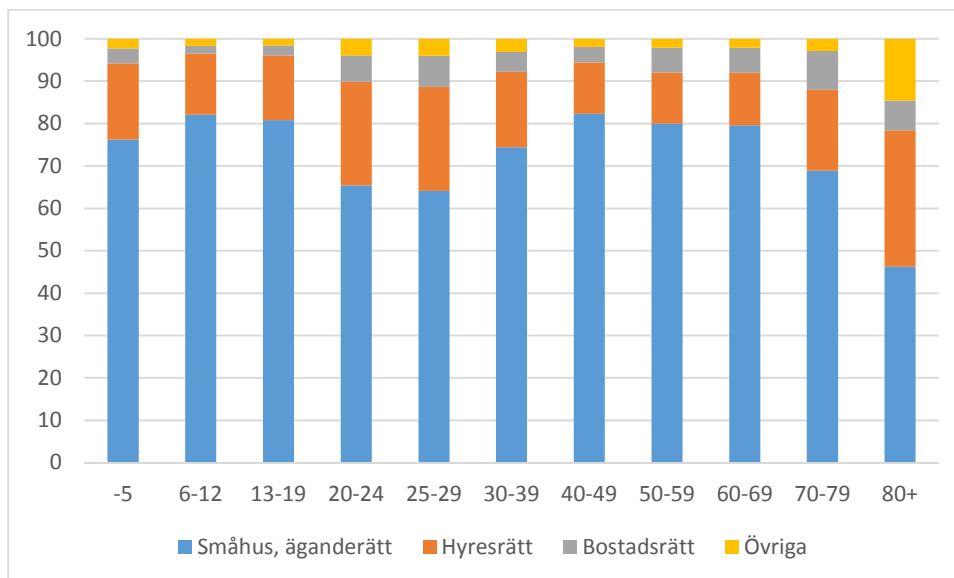
Övriga hus avser byggnader som inte är avsedda för bostadsändamål, t.ex. byggnader avsedda för verksamhet eller samhällsfunktion.

Specialbostäder avser bostäder för äldre/funktionshindrade, studentbostäder och övriga specialbostäder.

I Bromölla finns totalt närmre 5 700 bostäder varav drygt 70 % utgörs av småhus. Bostadsbeståndet utgörs av cirka 3 700 (65 %) äganderätter, 1 500 (27%) hyresrätter och 500 (8%) bostadsrätter. Kommunen domineras av småhusbebyggelse, i Bromölla tätort utgör småhus 63 % medan småhusen utgör över 90 % i kommunens andra tätorter tillsammans med landsbygden.

Nedan diagram visar hur kommunens invånare bor idag. Kommunen domineras av småhus vilket är den boendeform flest invånare har. Av de som bor i hyresrätt är det flest invånare i åldern 20-29 år samt 80 år och äldre.

Då kommunen domineras av småhus är det naturligt att invånare i alla åldersgrupper bor i småhus. Eftersom många i stor utsträckning bor kvar i sitt hus långt upp i åren frigörs inte dessa bostäder genom generationsväxlingar förrän sent vilket stämmer bra in på länsstyrelsens beskrivning av att bostadsbeståndet inte används optimalt. Som diagrammet visar bor 70 procent av alla 70-79 åringar i småhus och cirka 45 procent av alla över 80 år. Detta betyder att många småhus bebos av endast 1-2 personer. Skälen till detta kan vara flera, troligt kan vara att man bor kvar på grund av låga boendekostnader men även att alternativt boende som bättre motsvarar behov eller förväntningar saknas. Exempelvis har kommunen inte något stort bestånd av bostadsrätter.

Källa: SCB

5.2 Hushållens sammansättning

	Antal hushåll	Andel av samtliga hushåll	Antal personer	Andel av samtliga personer
1 person	1812	33,1	1812	14,5
2 personer	1974	36	3948	31,6
3 personer	669	12,2	2007	16
4 personer	712	13	2848	22,8
5 personer	213	3,9	1065	8,5
6 personer	63	1,1	378	3
7+ personer	36	0,7	278	2,2
Uppgift saknas*	-	-	177	1,4
Totalt	5479	100	12513	100

* För de personer som saknar uppgift om bostad/lägenhet i folkbokföringsregistret (Uppgift saknas) kan inte hushåll skapas.

Källa:SCB,2015

5.2.1 Hyreslägenheter

Totalt finns inom Bromölla kommun cirka 1 500 hyresrätter. Det kommunala bostadsbolaget BromöllaHem hade år 2016 848 lägenheter, d.v.s. mer än 60 % av det totala beståndet. 70 % av BromöllaHems lägenheter finns i Bromölla tätort, men bolaget har lägenheter i flera av kommunens tätorter, efter Bromölla tätort, flest i Näsум följt av Valje och Gualöv.

BromöllaHems lägenhetsbestånd utgörs till 80 % av relativt små lägenheter, tvåor och treor, resterande 20 % består av fyror och endast en femrumslägenhet.

Drygt 600 hyresrätter finns hos privata fastighetsägare.

5.2.2 Bostadsrätter

Drygt 450 bostadsrätter finns i Bromölla kommun. De finns i flerbostadshus och till viss del i småhus.

5.2.3 Nyproduktion lägenheter

I ägardirektiven till det kommunala bostadsbolaget BromöllaHem står att de ska bygga 60 nya bostäder under en mandatperiod, d.v.s. i genomsnitt 15 bostäder per år. I kommunens översiktsplan nämns att det behöver byggas i genomsnitt 25 nya bostäder per år för att svara upp mot önskad befolkningsökning med cirka 1000 personer fram till år 2030. Kommunens strategi för byggnation enligt översiktsplanen är att möjliggöra för en stor variation av hustyper och upplåtelseformer.

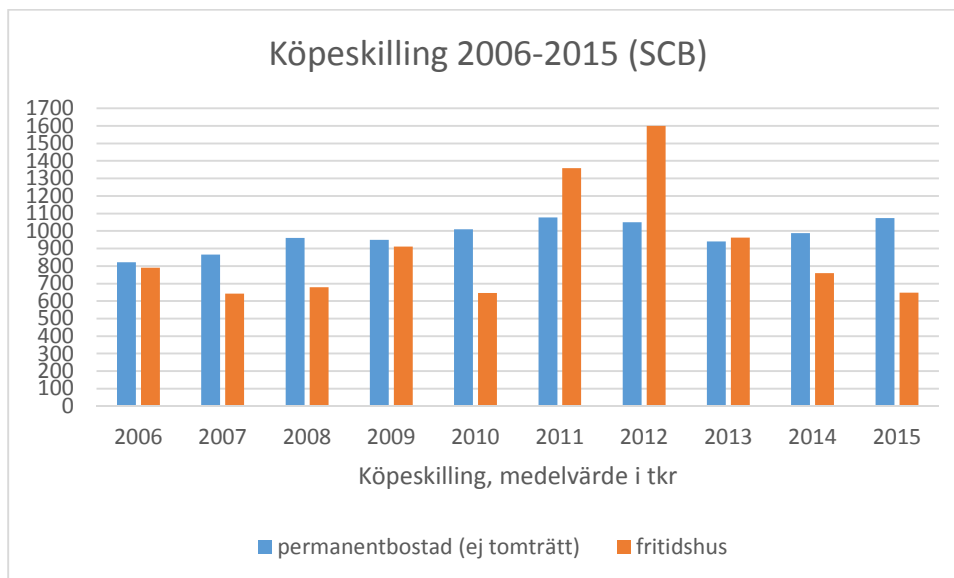
I BromöllaHems investeringsplaner för perioden 2017-2019 pekar de ut var lägenheter planeras byggas. Samtliga förutsättningar för uppförande av dessa bostäder är inte klara, investeringsplanen visar dock på en ambition om att bygga knappt 100 lägenheter i Bromölla tätort samt i Näsrum och Gualöv.

5.2.3.1 Ivöstrand

På Ivöstrandsområdet pågår byggandet av en ny stadsdel i Bromölla. Området ligger intill Ivösjön och centrum och är en satsning för kommunens framtida utveckling och attraktivitet. I planerna för Ivöstrand ingår både boende och aktiviteter. Inflyttningsklart under februari 2017 var trygghetsboendet med 34 lägenheter riktade till personer över 70 år. Ytterligare tre tomter för bostadsbyggnation finns inom området varav två är sålda och processen igång. På de två tomterna planeras för uppförande av flerbostadshus med 52 lägenheter per tomt. Detaljplanen för Ivöstrand möjliggör totalt för 170 lägenheter.

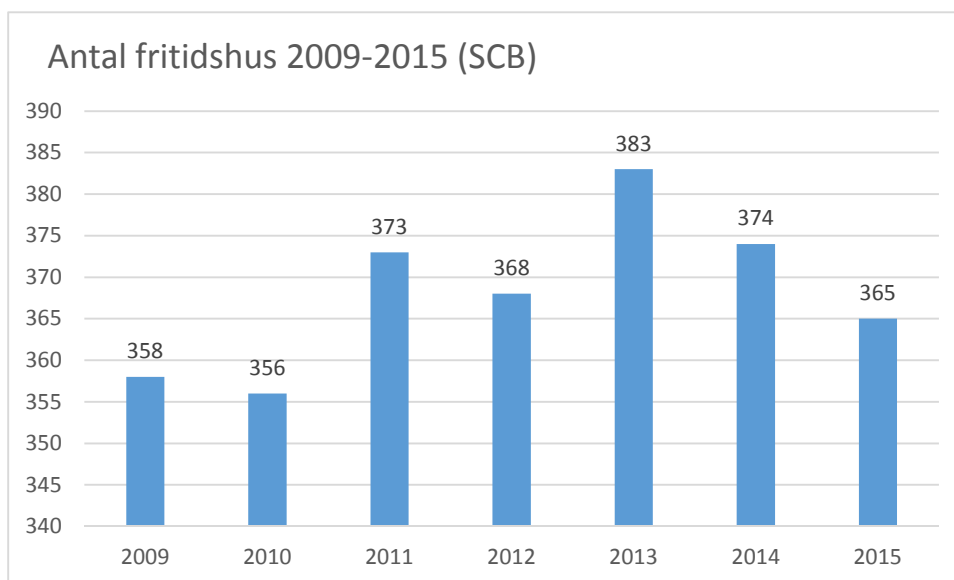
5.2.4 Småhus

År 2015 hade kommunen 3741 småhus exklusive fritidshus. Antal fritidshus var vid samma tidpunkt 365 styck. Intervjuer med kommunens mäklare genomförda under år 2016 inför en marknadsanalys till BromöllaHem visar att det år 2016 var ett lågt utbud av bostäder till salu, både gällande småhus och bostadsrätter varav det sistnämnda säljs väldigt snabbt. Mäklarna menar att intresset är stort av att flytta till Bromölla främst för yngre familjebildande, 35 år och yngre. Prisbilden är relativt låg jämför med Kristianstad och Sölvesborg och man får mycket för pengarna i Bromölla. Man efterfrågar den service som Bromölla tätort erbjuder samt dess närhet till kommunikationer och förskola/skola.

5.2.5 Landsbygden

Mindre än en femtedel av kommunens befolkning bor på landsbygden. Kommunen pekar i översiktsplanen inte ut något LIS-område för att den vägen utveckla landsbygden men lyfter fram landsbygden på annat sätt. Kopplat till boende visar översiktsplanen olika områden för utveckling av hästgårdar eller boende med djurhållning tätortsnära. Landsbygdens betydelse ur flera olika perspektiv lyfts fram i översiktsplanen där det bl.a. betonas att ny enstaka bebyggelse kan tillåtas under förutsättning att tillkommande vatten- och avloppsförsörjning inte får en negativ effekt på miljö och hälsa och att ett rationellt jord- och skogsbruk inte försvåras. Ny bebyggelse ska i första hand lokaliseras till kommunens tätorter, men enstaka bostadsbebyggelse kan tillåtas i byarna på landsbygden. I översiktsplanen definieras detta med att ”kommunen ska verka för en hållbar utveckling av boende på landsbygden”. Riktlinjer för bostadsförsörjning vill lyfta fram en vidare möjlighet för boende på landsbygden och menar att bostadsbebyggelse inte enbart *kan* utan *bör* tillåtas på landsbygden.

Diagrammet ovan visar att flera fritidshus omvandlats till permanentboende under de senaste åren.

5.3 Bostadsbehov – framtidens behov

Länsstyrelsen i Skåne har på uppdrag av regeringen under år 2015 gjort en regional bedömning av behovet av nya bostäder i länets kommuner.

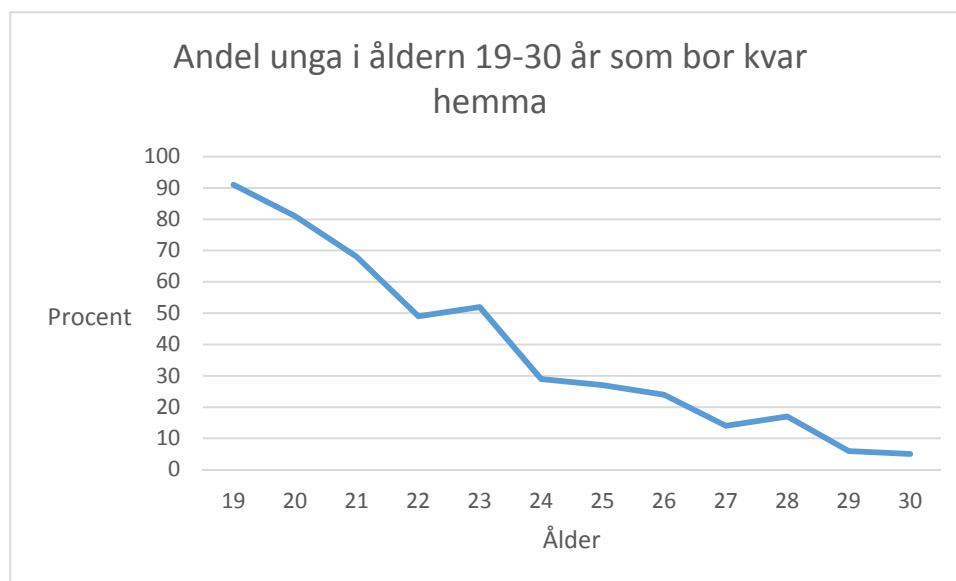
Länsstyrelsens rapport visar att det för Bromöllas del finns ett bostadsbehov om 48 nya bostäder per år fram till år 2030. Denna siffra är dubbelt så stor som den kommunen själv pekar ut i översiktsplanen från år 2014.

Kommunen har uppskattat att man har planlagd mark som räcker i fem år sett i förhållande till översiktsplanens behov om 25 nya bostäder per år. Sett till bostadsbehovet om 48 nya bostäder per år som Länsstyrelsen pekar ut är det rimligt att anta att den planlagda marken räcker kortare tid.

Av den befolkningsprognos som tagits fram i samband med dessa riktlinjer framgår under punkten 3.3.1 att kommunens befolkningsökning fram till år 2035 kommer medföra ett behov om inflyttning i 350 nya bostäder under perioden. Denna prognos understiger Länsstyrelsens bedömning om bostadsbehov de kommande åren för Bromölla. Boverkets prognos om bostadsbehov som Länsstyrelsen baserat sin beräkning på har bemötts av SKL som menar att den stämmer bra på nationell nivå men sämre på regional och lokal nivå på grund av en osäkerhet om bland annat den lokala rörligheten, in- utflyttning. Det konstaterade stora behovet av nya bostäder ställer oavsett krav på att lämplig mark finns tillgänglig för bostadsbyggnation, en viktig fråga för Bromölla kommun att arbeta med då vi idag befinner oss i ett läge då vi äger mycket lite mark för ändamålet. Att förtäta och arbeta aktivt med förändring av befintligt bostadsbestånd skapar också möjligheter till nya bostäder.

5.3.1 Ungdomar

Hemmaboende ungdomar 2016.

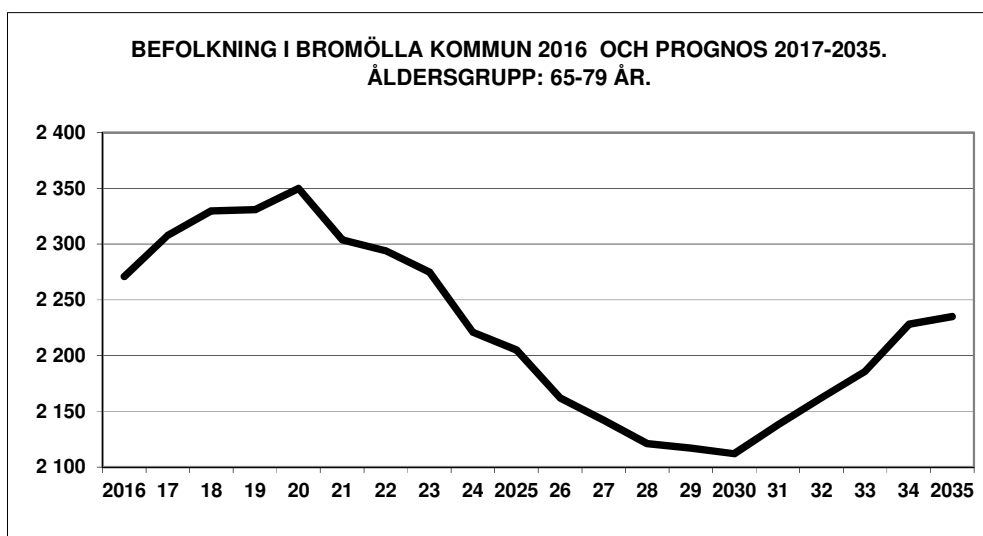
Källa: SCB 2016

I diagrammet under punkt 3.1 framgår hur många invånare kommunen har i alla åldrar. För att få en uppfattning om hur många hemmaboende unga vuxna det finns i Bromölla kommun kan ovan diagram ställas i relation till antalet. Som exempel kan nämnas att kommunen har cirka 250 invånare som

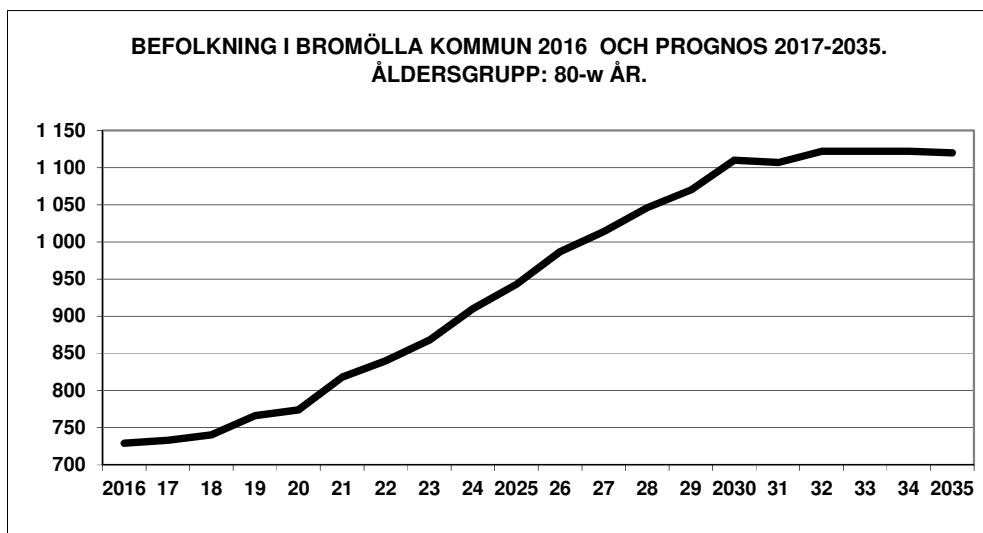
är 22-23 år, som vi kan utläsa ut diagrammet ovan bor hälften av dessa, alltså 125 kvar hemma. 27- och 28-åringar har kommunen cirka 135 varav ca 15%, dvs 20 personer bor kvar hemma.

5.3.2 Äldre

Totalt finns 140 lägenheter fördelade på fyra olika särskilda boenden i kommunen, Öllerbacka i Näsrum samt Brogården, Lagunen och Korsvångsgården i Bromölla. De två sistnämnda har avdelningar för demenssjukdom, totalt 48 lägenheter. Just nu står ett inflyttningsklart trygghetsboende på Ivöstrand för personer över 70 år med 34 lägenheter fördelade mellan tvåor och treor färdigt.

Under de närmsta åren förväntas personer i åldersgruppen 65-79 år öka i kommunen för att mellan åren 2020-2030 minska.

Under samma period visar befolkningsprognosen att det för åldersgruppen 80 år och uppåt inte väntas någon dramatisk ökning de närmsta åren men prognosen på längre sikt visar på en allt snabbare och kraftigare ökning åren 2020-2030.

Vi kan konstatera att antalet pensionärer beräknas öka under prognosperioden. På lång sikt består ökningen främst av personer över 80 år.

Det nya trygghetsboendet kan komma att minska behovet av särskilda boenden för normalt åldrande. Verksamhetens erfarenhet visar att äldre allt mer föredrar att bo kvar i sitt ordinära boende vilket ställer krav på att det finns lämpliga bostäder för äldre i markplan eller med hiss som möjliggör för detta. De äldre som på grund av kognitiv svikt, demenssjukdom, inte kan bo kvar i ordinärt boende har behov av särskilt boende. Här ser verksamheten redan idag ett ökat behov inom de närmsta åren som visar på ett behov av nybyggnation av särskilt boende med inriktning demenssjukdom. Behovet utgörs av 10 platser fram till år 2020 och ytterligare 10 platser fram till år 2025. Det optimala för demensboende är 6-8 platser per enhet varför ett boende med tre flyglar motsvarar behovet. Verksamheten betonar också vikten av att man för denna typ av boende bygger på bredden och inte på höjden. Detta tar mer mark i anspråk men är betydelsefullt för målgruppen.

5.3.3 Funktionsnedsatta

För personer som till följd av fysisk, psykisk eller annan funktionsnedsättning har beviljats rätt till stöd och service enligt LSS har kommunen särskilda bostäder. Kommunen har idag fyra gruppboendestäder med totalt 20 lägenheter/platser samt ett serviceboende. På gruppboendestäderna bor man i egen lägenhet med omvårdnadspersonal dygnet runt. Vid serviceboendet bor man i egen lägenhet i centrala Bromölla. Serviceboendet har idag 10 lägenheter knutna till sig och har omvårdnadspersonal som kommer ut och ger stöd, hjälp och motivation på plats i lägenheten. Efterfrågan på bostäder, främst serviceboenden ökar och det är en utmaning för verksamheten att ligga i fas gentemot efterfrågan. En ökning är att vänta inom de närmsta åren. Då serviceboende utgörs av vanliga lägenheter ökar efterfrågan på små lägenheter. Kommunen har ett etablerat gott samarbete med BromöllaHem som de hyr lägenheter av och sedan i sin tur hyr ut.

Projektering av en ny gruppboendestad med 6 lägenheter har påbörjats i Näsrum och beräknas stå klar under sommaren 2018. När denna är på plats bedöms behovet av gruppboendestad vara tillgodosett de närmsta åren.

Utifrån Socialtjänstlagen (SoL) finns i kommunen idag ett behov inom socialpsykiatri av ett psykiatriboende för omkring 10 personer. Behovet utgörs, likt serviceboende ovan, av vanliga små lägenheter som kommunen hyr och i sin tur hyr ut vidare. Till det egna boendet finns omvårdnadspersonal knuten som ger stöd i den egna lägenheten. Behov finns även av ett par korttidsplatser.

5.3.4 Personer i kontakt med kommunens individ och familjeomsorg

Individ och familjeomsorgen betonar att det bekymmer som de stöter på i Bromölla kommun kopplat till bostadsförsörjning främst är kopplat till kommunens bostadsbrist. Bostadsbristen kan påverka alla och inte bara "svaga" grupper. Bromölla har inga utbredda problem inom någon särskild grupp varför någon speciell typ av boende, ex kategoriboende inte behövs i kommunen. Den allmänna bostadsbristen av främst små lägenheter men även till viss del större lägenheter för familjer med många barn gör att personer i kommunen hamnar i situationer där bostadsbehovet inte kan tillgodoses. För att motverka utanförskap lyfter individ och familjeomsorgen fram betydelsen av att skapa förutsättningar för att blanda olika boendeformer och personer utifrån ålder, kön, etniskt ursprung etc vid bostadsplanering.

5.3.4.1 Nyanlända

Bromölla kommun har sedan 90-talet haft ett flyktingmottagande om 40 personer årligen och alltid lyckats ordna bostad till dessa personer. År 2016 ändrades reglerna och nu anvisar migrationsverket nyanlända till landets kommuner. 2016 anvisades 12 personer och för 2017 ska Bromölla kommun ta emot 18 personer. Kommunen har i alla år haft ett väl fungerande samarbete med BromöllaHem och kunnat planera för mottagande när ledig lägenhet tillgängliggjorts. Sedan de nya reglerna införts har vissa bekymmer uppstått då kommunen inte själva kan välja när mottagandet ska ske. Detta medför att det är svårt att ordna bostad när migrationsverket anvisar nyanlända. Inte sällan måste tillfälligt boende erbjudas i väntan på något permanent. Bostadsbristen i kommunen blir tydlig även för dessa personer. Trots att kommunen de sista åren tagit emot färre antal nyanlända har det varit svårare att ordna bostad åt dem vilket är en kombination av bostadsbrist i kommunen och den oförutsägbarhet som anvisningarna från migrationsverket innebär.

Då migrationsverket sköter prognoserna för framtiden är det svårt med långsiktig kommunal planering men det är rimligt att anta att det för en kommun av Bromöllas storlek handlar om ett årligt åtagande om att ta emot 15-25 nyanlända.

5.3.4.2 Hemlösa

Bromölla kommun har idag inga hemlösa personer men väl bostadslösa. Med bostadslös menas här personer som i brist på egen bostad får bo tillfälligt på exempelvis vandrarhem, bo inneboende, vuxna barn som bor kvar hemma etc. Anledningen till att dessa personer är bostadslösa är bostadsbrist. Dessa personer, runt en handfull, står i bostadskö och byts ut efterhand som lägenheter blir lediga och möjligheten till bostad öppnar sig.

5.3.4.3 Boende till personer som har svårt att få eget kontrakt

Att identifiera och hjälpa till med att arbeta bort orsaken till varför personer inte kan få eget boendekontrakt är den primära uppgiften inom kommunens individ och familjeomsorg.

Individ och familjeomsorgen kan även, då en betalningsförmåga finns hos personen i fråga, gå in med en så kallad hyresgaranti. Efter utredning kan även depositionsavgift ombesörjas mot återbetalning.

5.4 Planberedskap, detaljplanerad mark och planerad bostadsbyggnation

I kommunens översiktsplan från 2014 pekas ett antal möjliga utvecklingsområden för framtida utveckling av bostäder ut. Den övergripande inriktningen för bostadsbyggnation är att ny bebyggelse i första hand ska lokaliseras till tätorterna och lägen med god tillgång till teknisk service och kollektivtrafik. Nybyggnation ska komplettera befintlig bebyggelse inom och i direkt anslutning till befintliga tätorter. Genom förtätning nyttjas redan exploaterad mark mer intensivt och värdefull natur- och jordbruksmark sparas.

Bromölla kommun har idag totalt sett en mycket liten planberedskap och äger heller inte mycket mark. Förvaltningen arbetar ständigt med att leta lämplig mark för bostadsbebyggelse och förhandlar med privata markägare

om inköp eller byte av mark. Reserven är idag mycket begränsad och den största reserven finns i byar/områden där efterfrågan på mark är begränsad.

5.5 Slutsatser

Vår översiktsplan visar kommunens långsiktiga inriktning och hur vår fysiska miljö, där bostäder är en del, är tänkt att utvecklas.

I detta dokument framgår av analysen att Bromölla kommun står inför flertalet utmaningar för att kunna möta det bostadsbehov som råder i kommunen.

Följande kan konstateras:

- Bromölla kommun äger mycket lite mark och har i dagsläget låg planberedskap.
- Kommunens förutsättningar (utifrån attraktivitet med goda kommunikationer, attraktiva bostadspriser, positiv näringslivsutveckling mm) att växa är goda men riskerar hämmas av bristen på bostäder.
- Vi har en allmän bostadsbrist som drabbar alla, inte bara svaga grupper. Framst saknas små hyreslägenheter men till viss del även stora hyreslägenheter för familjer med många barn. Att råda bot på bostadsbristen är viktig för att få igång en rotation på bostadsmarknaden där även etablerade hushåll har möjlighet att byta till en mer lämplig boendeform om behoven förändras.
- Vi ser ett behov av fler bostäder till vissa särskilda grupper inom den närmsta tiden, detta behov består främst av vanliga mindre hyreslägenheter till personer inom socialpsykiatri samt ett nytt särskilt boende för äldre med kognitiv svikt. Att göra befintligt och nytt bostadsbestånd tillgängligt för alla, exempelvis genom hiss, möjliggör för äldre att bo kvar i ordinärt boende vilket minskar trycket på särskilt boende. Detta är betydelsefullt för kommunen eftersom vi ser en utveckling mot allt fler äldre i kommunen.
- Kommunen attraherar, och har inflyttning av, barnfamiljer som gärna köper hus i Bromölla. Detta skulle kunna stimuleras ytterligare om vi fick igång en flyttkedja i kommunen där äldre lämnar sina villor för ett boende som bättre motsvarar eventuellt förändrade behov. På så vis kan bostäder för familjebildande yngre frigöras. Pågående utveckling av Ivöstrand med hyresbostäder i varierad storlek kan bidra till denna utveckling.
- Även om många i åldern 19 – 24 år väljer att flytta från kommunen så bor många också kvar på sin hemort varav många är hemmaboende. Den förbättrade arbetsmarknaden för unga torde innebära att fler får möjlighet att skaffa egen bostad och därmed ökar behovet av mindre lägenheter.

6 Bromölla kommuns planerade insatser

6.1 Prioriterade åtgärder 2017-2021

1. Framtagande av detaljplaner för områden som pekats ut i ÖP för nya bostadsområden och då främst för flerbostadshus. (Bromölla, Näsrum)
Genomförandetid: 2018 – 2021
Ansvar: Kommunstyrelsen
2. Framtagande av nya planområden genom markbyte och förvärv av strategisk mark för nya bostadsområden
Genomförandetid: 2018 – 2021
Ansvar: Förvaltningen Tillväxt och utveckling
3. Projektering och byggande av mindre och tillgänglighetsanpassade lägenheter. I centrala områden. (Fjälkingegatan, Näsrum och Gualöv)
Genomförandetid: 2018 – 2020
Ansvar: BromöllaHem, Förvaltningsorganisationen Stöd och omsorg, Tillväxt och utveckling
4. Projektering och byggande av bostäder för särskilt boende.
Genomförandetid: 2020 -2021
Ansvar: Förvaltningen Stöd och omsorg, BromöllaHem
5. Översyn av befintliga flerbostadsområden och framtagande av åtgärdsplan avseende trygghet, tillgänglighet och behovsanpassning för såväl inom- som utomhusmiljöer.
Genomförandetid: 2018 -2019
Ansvar: Förvaltningen, BromöllaHem och privata hyresvärdar.
6. Inrättande av kommunal bostadsförmedling/bostadsportal och framtagande av en gemensam uthyrningspolicy i samverkan mellan socialtjänst, allmännyttan och privata hyresvärdar för att hjälpa olika sociala grupper med bostad.
Genomförandetid: 2018 – 2019
Ansvar: Förvaltningen, BromöllaHem och privata hyresvärdar

6.2 Resurser

För att uppnå de prioriterade åtgärderna krävs att såväl personella som ekonomiska resurser tillförs. Utöver detta förfogar kommunen över ett antal verktyg som skapar förutsättningar för olika aktörer att planera och genomföra projekt på bostadsmarknaden. Verktygen som kommunen på olika sätt förfogar över är:

- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Översiktsplan
- Planmonopol och planberedskap
- Markinnehav och markberedskap
- Det kommunala bostadsbolaget
- Bostadssociala insatser

De verksamheter som ansvarar för åtaganden under punkt 6.1 tar upp medel i budgeten för att kunna genomföra dessa.

6.3 Samverkan och delaktighet

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning har skickats ut för samråd till nedanstående instanser. Därutöver har möjlighet funnits att under samrådstiden lämna synpunkter via en enkät på kommunens webbplats.

Samrådsinstanser

Samhällsbyggnadsutskottet

Kommunstyrelsen

Politiska partier i Bromölla kommunfullmäktige

BromöllaHem

Hysesgästföreningen

LRF kommungrupp

Länstyrelsen Skåne

Pensionärsföreningar

Näringslivsråd

Region Skåne

Sölvesborgs kommun

Kristianstads kommun

Olofströms kommun

7 Referenslista

Översiktsplan 2014 med sikte på 2030 Bromölla kommun

Bromölla – Vår vision www.bromolla.se

Kommunfullmäktiges övergripande mål www.bromolla.se

Det öppna Skåne 2030, Region Skåne

Bostadsmarknadsanalys för Skåne 2016, Länsstyrelsen Skåne

Bostadsbehov, planeringsläge och bostadsbyggande i Skånes kommuner,
Länsstyrelsen Skåne

Program för bostadsförsörjning 2015-2019 Forshaga kommun

Marknadsanalys Bostäder Bromölla, Thyréns 2016

KAAB Prognos AB 2017-02-27 Befolkningsprognos för Bromölla kommun

Intervju/Samtal med chef och socialsekreterare IFO Bromölla kommun

Intervju/Samtal med chef Omsorg funktionshinder Bromölla kommun

Intervju/Samtal med chef Stöd och Omsorg Bromölla kommun

SCB:s medborgarundersökning – hösten 2015

Kommunfakta www.bromolla.se

8 Bilagor

8.1 Bromölla – Vår vision

Bilaga 1

Bromölla - Vår vision

Välkomna framtiden med oss i Bromölla, en del av regionen. I Bromölla lever vi det goda livet.

Vår livsmiljö erbjuder attraktivt variationsrikedom med boende, samhällsengagemang och näringsliv med oss invånare som samhällets bärkraft.

Kommunens centrala läge med väl utbyggd infrastruktur bidrar till att utveckla den livs- och boendemiljö som vårt samhälle erbjuder. Rörligheten öppnar upp för att omvärlden får tillgång till vår arbetsmarknad, kultur, utbildning och våra naturvärden.

För oss i Bromölla är innovation centralt för att utveckla våra lokala värden.

Vår livsmiljö

Vår livsmiljö innehåller en stor variationsrikedom som ger levnadsutrymme för olika livsstilar och förverkligande av drömmar och ambitioner. Vår närhet består av mänsklig samvaro, service och upplevelser som ger förutsättningar för nya sätt att utveckla livsmiljön. För att en god livsmiljö ska uppnås blir våra grundläggande behov av boende, utbildning, sysselsättning och omsorg centrala.

- **Det sociala sammanhanget** – Vi känner en trygghet i den nya gemenskapen som uppstår i det framtida samhället. Vi i Bromölla har en välkomnande och öppen attityd till vår gemensamma framtid.
- **Boende** - Vi har olika typer av boende i attraktiva miljöer. Här finns en plats för alla att skapa ett hem.
- **Tillväxt** – Genom vår gemensamma tillväxt skapas förutsättningar för att utveckla livsmiljön och möta våra behov.
- **Hållbarhet** – Vi är ett aktivt och långsiktigt hållbart samhälle där alla deltar utefter sina förutsättningar. Inom kommunal service står behoven i fokus och formar verksamheterna. Vår natur- och kulturmiljö tar vi ansvar för med hållbara lösningar.
- **Positionering inom näringslivet** - Vi har hög grad av förståelse och kunskap kring vår näringslivsstruktur och dess möjligheter. Bromölla är Skånes starkaste industriort.
- **Sysselsättning** - För att utveckla oss tar vi ansvar för hur vi och andra kan bidra till regionens utveckling och dess varierade arbetsmarknad. Vårt framgångsrika och varierade näringsliv bidrar till goda livsmiljöer.

Vårt samhällsengagemang

Engagemanget för vår hemort påverkar attityden till hur trender i samhällsomvandlingen betraktas, hanteras och tas till vara. Bilden av Bromölla som brukssamhälle förändras mot ett aktivt och rörligt samhälle där vi är en del av regionen med hög mobilitet och pendling. Förändringen ställer krav på en ny bild av Bromölla för att fånga våra behov och utveckla vårt samhällsengagemang.

- **Öppenhet och delaktighet** – Vi känner delaktighet och tar ansvar för vår hemort. Allas samhällsengagemang, särskilt barn och ungdomars, uppmuntras. Delaktighet och engagemang skapar Bromöllas framtid.
- **Stolthet** – Vi tar ansvar för vår utveckling, visar respekt för allas värde och det var och en bidrar med. Vi känner stolthet för vår historia, vår nutid och vår framtid - som vi gemensamt skapar.
- **Helhet** – Vi har en sammanhållen syn på samhällsutvecklingen och placerar långsiktiga satsningar i ett helhetsperspektiv. Alla ska aktivt kunna vara med att bygga ett långsiktigt och hållbart samhälle.

